

Beszámoló az ESSR 2022. évi kongresszusról (Rostock, Németország)

Dr. Mester Ádám a Társaság tiszteletbeli tagja lett

Magyar vonatkozása a kongresszusnak, hogy dr. Mester Ádám és Mark A. Davies a Társaság tiszteletbeli tagjainak sorába kerültek, ennek kapcsán átvehették az erről szóló diplomát.

A Rostock helyszínnel rendezett kongresszus a tengeri kikötő túlsó oldalán Warnemünde nyaraló övezetben volt, ahova 5 perces kompátkeléssel lehet eljutni. A Yachthafenresidenz Hohe Düne szállodakomplexum kongresszusi centruma 2 párhuzamos szekciónak és kiállítóknak nyújtott reprezentatív helyszínt.

A továbbképző-felfrissítő előadások mellett tudományos prezentációk (77 élő szóban, 206 poszter formában) bemutatása, valamint a kiállítók termék bemutató előadásai széleskörű betekintésre adtak lehetőséget az újdonságok iránt érdeklődő résztvevők számára. Az idei kongresszus több mint 600 helyszíni résztvevője mellett több mint 200-an online követhették otthonukból is az előadásokat.

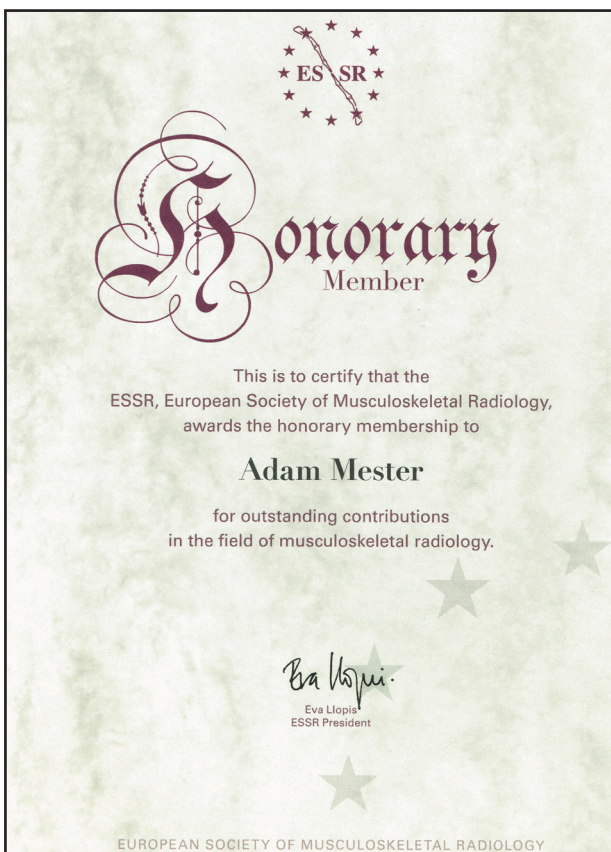
A kongresszus 2 napos programját megelőző egynapos ultrahang gyakorlati oktatás is elérhető volt a korlátozott számú résztvevő számára.

Nagyon érdekes és újszerű főtémát talált Marc-André Weber rostocki professzor, a kongresszus elnöke és Eva

HONORARY MEMBERS 2022	
Dr. Mark Davies Consultant musculoskeletal radiologist at the Royal Orthopaedic Hospital, Birmingham since 1984. Previous consultant radiologist at the Birmingham General, Birmingham Accident and Selly Oak Hospitals, Birmingham. Founding member and former Secretary of the British Society of Skeletal Radiologists. Founding member, first Secretary and former President of the European Society of Musculoskeletal Radiology. Former Secretary and former President of the International Skeletal Society. Royal College of Radiologists Final Fellowship Examiner for 9 years and external examiner to Hong Kong and Singapore. Author and co-author of over 250 papers, review articles, editorials, case reports, book chapters and co-editor of 10 textbooks on musculoskeletal imaging including a WHO Manual. Regular lecturer over many years at international conferences around the world including the Royal College of Radiologists Howard Middlesmas Travelling Professorship to Nepal. Recipient of the Barclay Medal of the British Institute of Radiology. Honorary Membership Hungarian Society of Radiology, Corresponding Member Swiss Society of Radiology and Founder's Medal of the ISS. Dr. Mark Davies was founding member of the ESSR in 1993 and since then served in various positions, including presidency in 2001-2002. In recognition of his outstanding and internationally-recognised achievements in the fields of musculoskeletal radiology, Dr. Mark Davies will receive ESSR Honorary Membership at ESSR 2022.	Dr. Adam R. Mester Dr. Mester is retired associate professor of radiology and was former head of Department of Radiology of National Institute of Rheumatology and Physiotherapy. Present head of Head, Radiology National Institute of Occupational Medicine in Budapest, Hungary. Most recent Clinical and administrative appointments include Vice Chairman Department of Diagnostic Radiology and Oncotherapy Semmelweis University, Budapest (2003–2007), Chief, Musculoskeletal Radiology National Institute of Rheumatology and Physiotherapy (2008–2012), Head, Radiology Department National Institute of Rheumatology and Physiotherapy (2012–2017), Head, Radiology National Institute of Occupational Medicine (2017–until present), Head of National Laser Therapy Centre (1984–until present). Active in the national scientific board, such as Board Member, Hungarian Society of Radiologists (2000–2008), Board Member, Hungarian Society of Rheumatologists (2010–2021), Vice Chairman, Skeletal Section of Hungarian Society of Radiologists (1992–2016), Chairman, Skeletal Section of Hungarian Society of Radiologists (2016–2020), Board Member, Hungarian Osteo-Arthrology Interdisciplinary Society (2008–2016), Secretary General, Hungarian Osteo-Arthrology Interdisciplinary Society (2015–2017), Chairman of LLLT Society of Hungary (1984–2017), Honorary member of WALT World Association of Laser Therapy (2006). Dr. Adam Mester was founding member of the ESSR in 1993, active as councilor, vice-president and congress president (Budapest 2021) and was society president 2003-2004. He served as Co-chairman of ISS International Skeletal Society Meeting in October, 2007, Budapest. In recognition of his outstanding and internationally-recognised achievements in the fields of musculoskeletal radiology, Dr. Adam Mester will receive ESSR Honorary Membership at ESSR 2022.

A programfüzet tiszteletbeli tagokról szóló oldala.

dr. Mester Ádám átvette a tiszteletbeli tag oklevelét.

Llopis (Valencia) professzor, a Társaság elnöke: ez a postoperatív képalkotás volt.

Mind a plenáris előadások, mind a 77 orális előadás két szekcióban zajlott. Ezekhez társult a poszter szekció és a kiállító támogatók szokványos megjelenése is.

Ennek a témának a feldolgozásához értelemszerűen hozzátartozott az új sebészeti eljárások és az intervenciók radiológiai eljárások bemutatása is, benne foglalva az ortopédusok, traumatológusok, reumatológusok és rehabilitációs szakemberek, a radiológusok és az intervenciók szakemberek együttműködését is.

Ennek keretében a hagyományos röntgenfelvételek, ultrahang, MRI, CT, nukleáris medicina eljárások a diagnosztikát és a terápia megválasztását és monitorozását segítik. A sokizületi gyulladásos kórképek vonatkozásában a szemikvantitatív és valódi kvantitatív módszerek alkalmasak a terápia hatékonyságának/hatástalanságának követésére.

A kongresszus helyszíne: Warnemünde.

Kiemelt téma volt a spondyloarthritisek és a bőrelváltozásokkal járó MSK betegségek.

A daganatos betegségek minden évben nagy érdeklődésre tartanak számot. Idén a sugárterápia és kemoterápia külön hangsúllyal szerepelt a postoperatív témák és a terápia monitorozás kontextusában. Kiemelt téma volt a metastatikus léziók kezelése.

A protézisek, implantátumok, stabilitása, eleve nem optimálisan elhelyezett vagy később kimozdult, kilazult fémanyagok összefüggésben sokrétűen megközelítve szerepeltek. Részletesen foglalkoztak a postoperatív infekciókkal is. A postoperatív képalkotáshoz nélkülözhetetlenek a jól beállított metal artifact compensation software rendszerek.

Az alsó végtag témakörben a szalagok, meniszkuszok, porc léziók ellátása utáni képalkotó diagnosztikai kérdések közül kiemelten foglalkoztak a keresztszalagok és a collaterális szalagok reparatív folyamataival.

Az intervenciós beavatkozások fejlődése az ilyen eljárásokat követően végzett képalkotó diagnosztika új és új kihívásokat jelent.

Új megközelítésekkel foglalkoztak a csípő megtartó, deformitás korrigáló beavatkozásokkal és a meniszkusz reparatív folyamatokkal.

Az ülés elnöke Eva Llopis (Valencia), az ESSR elnöke és Franz Kainberger (Bécs) laudator átadják a tiszteletbeli oklevelet.

A felső végtag esetében a rotator sérülések és a glenoid és gleno-labrális sérülések klinikum orientált interpretációja mellett a reparatív folyamatok feltérképezése kapott fontos szerepet.

A könyökízület aránylag ritkábban kerül a diagnosztika látóterébe, kisebb esetszámok miatt a klinikusok is és a radiológusok is fokozott figyelemmel kísérik az ilyen előadásokat. A kéz és a csukló örökzöld témák, gyakori problémákkal.

A gerinc postoperatív megítélésében külön figyelmet érdemel a nem operált gerinc szakasz túlterhelődése. A porckorongok műtéti ellátása után a gerinc egészével is foglalkoznia kell a képalkotó diagnosztikának és a klinikumnak, rehabilitációs eljárásoknak. Bonyolult feladat az operált porckorongok diagnosztikája, és nagy körülménytést igényel a postoperatív spondylodiscitis problémaköre.

A mesterséges intelligencia téma is szóba került. Ennek alkalmazása nem a radiológus helyettesítésére szolgál, hanem segítésére. Nem fogja kiszorítani a radiológust, de az a radiológus, aki nem használja a mesterséges intelligencia nyújtotta lehetőségeket, az ki fog szorulni.

Franz Kainberger laudációja során bemutatta a Forgács Sándor 80. születésnapján készült fényképet, és megemlékezett arról, hogy ezen az ünnepségen ő is köszöntötte az ünnepeltet.

Kainberger professzor a laudáció során bemutatta a 2001-ben Budapesten megrendezett kongresszuson készült fényképet: Mark A Davies, az idei másik tiszteletbeli ESSR tag közepén és Victor Cassar-Pullicino a kép jobb szélén. Az elnöklő Eva Llopis és Marc-André Weber alul láthatók.

Marc-André Weber (Rostock) a kongresszus elnöke és felesége, valamint Mester Ádám és felesége

ni. A mesterséges intelligencia aktuálisan legfontosabb alkalmazása a „denoising”, azaz a jel/zaj viszony intelligens korrekciója.

A gyermekradiológiai szekcióban a láb deformitások, a scoliosis, a csípő diagnosztika, ezen belül hangsúlyosan a Slipped Capital Femoral Epiphysis (epiphyseolysis), valamint az intrauterin diagnosztika szerepeltek.

Intervenciós radiológiai beavatkozások témában az idegek ultrahang vezérelt infiltrációja, a rotátor köpeny

Eugene McNally (Oxford) a korábbi elnök, Carlo Martinoli (Genova) az új elnök, Eva Llopis (Valencia) az előző elnök

A képen ülve Eva Llopis (Valencia) volt elnök és Carlo Martinoli (Genova) az új elnök, állva mögöttük Remide Arkun (Izmir, a 2007-es ESSR kongresszus elnöke) és Mester Ádám

A képen az Ukrajnából gyermekével menekült Dr. Natalia Nehira látható és Gunnar Åström (Uppsala), a 2020-ban rendezett ESSR kongresszus elnöke. A kongresszus nyitó napjának ünnepi plenáris ülésén Natalia szót kapott, és beszámolt a rettenetes otthoni állapotokról. Férje frontsebészként küzd a sérültek életéért.

meszesedések lavage kezelése, biopsiák, tumorok lokális ablációja, gerinc-, és perifériás augmentációs technikák, percutan discus dekompresziós eljárások bemutatása történt.

Sérülések gyógyhajlamával kapcsolatosan csontos-, izom- és ínsérülések, porc léziók gyógyulási folyamatai és zavarai voltak soron.

A tumor terápiák hatékonyságának követésével foglalkozó ülés különösen nagy érdeklődésre tartott számot. Összefoglaló sebészeti előadás után a képpalkotó eljárásokkal vezérelt biopsiák, a kemoterápia és a sugárterápia monitorozása, a metastatikus léziók ellátási algoritmusai után sok kérdés és hozzászólás érkezett. Másik tumor ülés foglalkozott a daganatokat utánzó eltérésekkel, diagnosztikai csapdákkal, a csont és lágyrész tumorok staging beosztásaival, a lipoma/low grade liposarcoma témával és egyéb differenciáldiagnosztikai kérdésekkel.

A sportsérülések örökzöld téma és fokozódó tendenciájuk nyilvánvaló. A csípőízületi femoroacetabular

Johannes Bloem (Leiden) az ECR 2017 kongresszus elnöke is részt vett Warnemündében a kongresszuson

impingement (FAI) szindróma, az akut csípő sérülések, túlterheléses kórképek után a térd keresztszalag és meniszkusz sérülések, majd a Hoffa (anterior impingement) témák következtek. A láb túlterheléses kórképek, a boka impingement és instabilitási problémák után a vádli izom-, és ínsérülések kerültek terítékre.

A beültethető protézisek újdonságainak bemutatása után a képpalkotó eljárások technikai nehézségei, a kilazulás és az infekciós szövödmények mellett hangsúlyosan szerepeltek a gerinc stabilizációs eljárások és szövödményeik.

A fiatal előadók ülésen a kéz és csukló inak eltérései, a radius törések megítéléséhez használatos mérési eljárások, az idegi struktúrák sublúxiói, postoperatív sérüléseik, a pattanó ínak diagnosztikája, a biceps sebészet utáni postoperatív komplikációk szépen feldolgozott eseteit láthattuk.

Az arthritis ülés a myositis, az arthrosis, a teljes test MRI (WBMRI), a CRMO (chronic recurrent multifocal osteomyelitis) képpalkotási technikákkal foglalkozott. A kisízületek ultrahang diagnosztikája, MRI képpalkotásuk újdonságai, valamint a gyermekkori sacroiliacalis ízületi diagnosztika érdekességei zárták az ülést.

Az alsó végtagra fókuszált ülésen a sebészeti technikák összefoglalása, a collaterális szalagok, meniszkuszok és a keresztszalagok sérüléseinek reparatív folyamatainak bemutatása után a csípőízületi konzervatív technikák postoperatív képpalkotása, végül a boka postoperatív diagnosztikája került bemutatásra.

A felső végtaggal foglalkozó ülésen a rotator és

glenoid reparatív beavatkozások és ezek szövődményeinek diagnosztikája, valamint a szövődmény mentes postoperatív állapotok képzőképzése után a könyök postoperatív diagnosztika, valamint a csukló postoperatív diagnosztika demonstratív feldolgozásai következtek.

Nagy érdeklődés kísérte a metabolikus kórképek ülést. Harry Genant emlékelőadással kezdődött Giuseppe Guglielmi témája: a haemodialízis és veseátültetés mozgásszervi komplikációinak diagnosztikája. A bisphosphonat kezelések osteoporosison kívül a renyhe törés gyógyulás során is eredményesen alkalmazhatók. A mesterséges intelligencia alkalmazása a morfológiai kép és a törési kockázat összefüggéseiben ígéretes lehetőségnek látszik. A sarcopénia aktuális kérdéseivel is külön előadás foglalkozott.

A tudományos előadások első blokkja az ízületi betegségekkel foglalkozott. Nagy térerejű MRI, SPECT-CT, mesterséges intelligencia, kvantitatív CT csontsűrűség mérés, CT arthrografia, dual energy CT, high resolution ultrahang tomográfia neurosonográfiás alkalmazása, RF abláció, CT-guided percutan osteosynthesis helyi érzéstelenítéssel szerepeltek a technikai haladás témában. Bemutatták a CT alkalmazását az izmok zsíros infiltrációjának meghatározásában, a diffúzió súlyozott MRI differenciáldiagnosztikai lehetőségét az enchondroma/chondrosarcoma elkülönítésében. A gerinc kisízületek facet cisztáinak kialakulása, az

idegsérülések reparatív folyamatainak neurosonográfiás követésének lehetőségei, az odontoid nyúlvány fejlődési zavarai, a benignus, agresszív, és a malignus tenosynovialis óriássejtes tumorok diagnosztikája is felkeltették az érdeklődést. A symptomatic minor instability of the lateral elbow (SMILE) score a tenisz könyök instabilitás, a pubalgia és a „cleft sign” összefüggései, a femur torzió mérés, a csontkor meghatározás automatizált algoritmus témák is tárgyalásra kerültek.

Szokás szerint képfelismerési kvíz versenyre is sor került Andrew Grainger (Cambridge) szervezésében. A résztvevő csapatok tagjai a Társaság elismert vezető professzoraiból verbuválódtak. Az évek során megszokott diagnosztikai versenyekbe nem szakmai kérdések is beszámítanak. Egyik ilyen kérdés volt, hogy melyik volt az Európai Kontinens első földalattija. Budapest helyes megfejtése külön tapsot kapott.

A reggel 8-tól este 6-ig tartó kimerítő programok után társasági együttlétekre is lehetőség adódott: első este a kongresszus épülete előtti szabadtéri fogadáson, második este a reprezentatív díszvacsorán. Ennek során is felhívták a figyelmet a jövő évben rendezendő kongresszus helyszínére: Spanyolországban Bilbao (Baszkföld legnépesebb és legjelentősebb városa), ahol a boka és a láb lesznek a fő téma.

Mester Ádám dr.

